

[Time: 2:30 Hours]

[Marks: 75]

Please check whether you have got the right question paper.

- N:B:
1. All Questions are compulsory.
  2. Figures to the right indicate marks.
  3. Support answers with examples wherever necessary.

- Q.1 Answer any five from the following (to be answered in 4 to 5 Sentences) 15
- a) Scope of sociology
  - b) Accommodation
  - c) Sub-culture
  - d) Norms and values
  - e) Right to information
  - f) News value
  - g) Sociological imagination
- Q.2 a) Today marriage is no longer considered as a sacrament. Comment. 08
- b) Examine the role of cooperation and conflict as forms of social interaction. 07
- OR**
- Define the term society. Bring out the differences between rural and urban society. 15
- Q.3 a) Discuss the stratification based on caste and gender in Indian society. 08
- b) Describe the impact of Mass Communication in shaping a society. 07
- OR**
- Describe the various agencies of socialization. 15
- Q.4 a) Explain the types of social groups exist in our society. 08
- b) Describe in detail the formal means of social control. 07
- OR**
- What are Social movements? Discuss the stages in social movements. 15
- Q.5 Write Short notes on **any three** of the following: 15
- i) Social control by beliefs and religion
  - ii) Types of news
  - iii) Indicators of social class
  - iv) Social Change
  - v) Symbolic interaction theory

[वेळ: २:३० तास]

[गुण: ७५]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: 1. सर्व प्रश्न आवश्यक.
2. उजवीकडील संख्या गुण दर्शवितात.
3. आवश्यक तिथे योग्य उदाहरणे द्या.

प्र.१ पुढीलपैकी कोणतेही पाच सोडवा (चार ते पाच वाक्यात लिहा)

१. समाजशास्त्राची व्याप्ती
२. निवास
३. उप-संस्कृती
४. नियम आणि मुल्ये
५. माहिती अधिकार
६. बातमी मुल्य
७. सामाजिक कल्पना

१५

प्र.२ अ) “आजचा काळात लग्न हा संस्कार मानला जात नाही”, यावर चर्चा करा.

०८

ब) ‘सहकार’ आणि ‘संघर्ष’ या दोन घटकांचे सामाजिक संवादातील महत्त्व सांगा.

०७

किंवा

‘समाज’ ही संकल्पना स्पष्ट करा. ग्रामीण आणि शहरी समाजातील फरक लिहा.

१५

प्र.३ अ) भारतीय समाजातील जात आणि लिंग भेदा आधारित असलेले सामाजिक स्त्रीकरण सांगा.

०८

ब) समाज आकारास येण्यास जन संवादाचा प्रभाव महत्त्वाचा ठरतो-स्पष्ट करा.

०७

किंवा

सामाजी करणातील विविध संस्थांचे वर्णन करा.

१५

प्र.४ अ) समाजातील विविध सामाजिक गटांचे वर्णन करा.

०८

ब) सामाजिक नियंत्रणातील औपचारिक घटक सांगा

०७

किंवा

सामाजिक चळवळी म्हणजे काय ते सांगा? सामाजिक चळवळीतील विविध टप्पे लिहा.

१५

प्र.५ पुढील कोणत्याही तीन टीपा लिहा

१५

१. धर्म आणि विश्वास यांच्या आधारे सामाजिक नियंत्रण
२. बातम्यांचे प्रकार
३. सामाजिक वर्ग सूचक घटक
४. सामाजिक बदल
५. प्रतिकात्मक संवाद पद्धती